

SAMOAJALUOTSIN OPAS

TERVETULOA LUOTSAAMAAN

Mahtavaa ja kiitos, että lähdit leirille samoajaluotsiksi!

Toimit sitten luotsina muutenkin tai ekaa kertaa ikinä, lue tämä, sillä sinä olet samoajan tärkeä tietolähde ja pystyt omalla toiminnallasi vaikuttamaan samoajan leirikokemukseen.

Tämä opas on suunnattu sekä lippukuntien samoajaluotseille, jotka tunnette samoajat henkilökohtaisesti jo ennen leiriä, että leirilippukunnan samoajaluotseille, jotka toimitte Ilves19-leirillä samoajien ensisijaisena johtajana.

Ilveksen samoajaluotsin pestikuvaus löytyy Ilves19-nettisivuilta <http://www.ilves19.fi/lippukunnille/leirilippukunta/>

ENNEN LEIRI-ILMOITTAUTUMISTA

- Huolehdi, että samoaja tietää, miksi Ilves19 on just paras ensi kesän juttu. Innosta kaikki mukaan, kerro kesätyötakuusta, käy läpi mietityttävät kysymykset, vakuuta, että nuorta huolettavat esteettömyyskysymykset on huomioitu (esim. yksityissuihkut, vapaus valita ohjelma ja pesti jne.)
- Pohtikaa lippukunnan nuoret tuntevilla porukalla, mikä on teidän nuorille oikea ikäkausi leirillä. Suosittelemme, että samoajaohjelmaan osallistuu nuoria, jotka ovat jo keväällä tehneet samoajaohjelmaa.
- Tehkää ennakkotehtävistä mahdollisimman monta ja pidä samoajat ajan tasalla myös leirilippukunnan Ilves -tiedotuksesta

Samoajana leirille osallistumista suositellaan vain niille, jotka ovat suorittaneet samoajaohjelmaa lippukunnassaan. Lippukunta tekee kuitenkin viime kädessä valinnan ja siirtymässä olevat tarpojat voivat osallistua samoajaohjelmaan, jos he teidän mielestänne ovat valmiita pestivastuuseen. Muista kuitenkin, että vanhimmat samoajat ovat jo lähellä täysi-ikää, ja monelle 14-vuotiaalle tarpojaohjelma on sopivampi. Samoin kannattaa miettiä, haluavatko vaeltajaksi siirtyvät vielä nauttia viimeisestä samoajaleiristään vai osallistua vaeltajaohjelmaan ja isompaan pestiin.

SAMOAJAN ILMOITTAUTUMINEN

- Samoajan ilmoittaa leirille huoltaja omilla tunnuksillaan Kuksassa.
- Samoajan pesti- ja ohjelmailmoittautumisen tekee samoaja itse erillisellä sähköisellä lomakkeella.

Keskustele ennen ilmoittautumista samoajiesi kanssa, millaisia pestejä ja ohjelmaa on tarjolla. Ole samoajan apuna tarvittaessa ja varmista, että ilmoittautuminen ohjelmaan ja pestiin on tehty ajallaan.

Luotsina kannattaa huomioida: Samoajalla ei voi olla pestiä ja valittua ohjelmaa samaan aikaan. Auta samoajaa luovimaan valintatilanteessa ja huomaa, että samantyyppisiä pestejä ja osaa ohjelmista tarjotaan useamman kerran.

VIESTINTÄ

Samoajaohjelma viestii samoajille ja luotseille pääosin Whatsappin välityksellä, muista siis liittyä jo ilmoittautuessa Ilves19-samoajaryhmään. Valitse myös luotsien oma ryhmä, saat sitä kautta vain luotseille tarkoitettua viestintää. Saat toki halutessasi tiedotteet myös sähköpostiin, mutta samaa nopeutta ja hyviä tarkentavia kysymyksiä emme voi sitä kautta luvata.

SAMOAJAN ILVES

Samoaja saa vaikuttaa jo aika paljon oman leirinsä sisältöön. Leiri koostuu pestistä ja ohjelmasta. Pestiä on kolmena päivänä. Lisäksi kaikki samoajat viettävät vähintään puoli päivää jokaisessa laaksossa ja suorittavat yhden Mestarin opissa –ohjelman. Muu ohjelma on vapaavalintaista ja antaa tilaa omille valinnoille.

Oma Ilves suunnitellaan samoajan Ilves-passiin. Passiin merkitään ennakoon valitut pesti- ja aktiviteettitiedot ja vapaavalintaisen ohjelman suunnitelma. Luotsin tehtävänä on saada jokaisen luotsattavan kanssa suunnitelma kuntoon viimeistään ensimmäisenä leiripäivänä ja seurata sen etenemistä (kuittaukset ohjelmista) samoajan tarpeen mukaan ryhmänä (esimerkiksi aamukahvitreffit samoajien kanssa) tai yksitellen (ota hihasta kiinni ja tiedustele, mites sun hommat?).

SAMOAJAN PESTI

Samoajan pesti on pituudeltaan 50% aikuisen pestistä (3 pv á 7-8 h), ja se jakautuu leirilippukuntapestiin (1pv) ja leiriorganisaatiopestiin (2pv). Pestit ovat osa samoajan johtajuuskasvatusta ja heidän työpanoksensa leirin tekemiseen. Jokaiselle samoajalla pyritään tarjoamaan hänen toiveidensa mukainen pesti, mutta pestin luonteeseen kuuluu myös havainnollistaa samoajille, mitä kaikkea piirileirin organisaatioon kuuluu, ja tarjota näkymiä siihen, millaisiin pesteihin he voivat tulevaisuudessa hakeutua. Samoajan pestit ovat luonteeltaan tekijäpestejä, eikä päätavoitteena ole vielä harjoitella johtamista leiriorganisaatioissa. Leirin jälkeen samoaja saa pestitodistuksen ja ohjeet osaamismerkkien hakemiseen.

Pestien kautta tuetaan mm. seuraavien aktiviteettien tekemistä

- Isona pienemmälle
  - Sudenpentuja johtamassa
    - <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/isona-pienemmalle/sudenpentuja-johtamassa/>
  - Seikkailijoita johtamassa
    - <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/isona-pienemmalle/seikkailijoita-johtamassa/>
  - Tarpoja johtamassa
    - <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/isona-pienemmalle/tarpoja-johtamassa/>
  - Ikätovereita johtamassa
    - <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/isona-pienemmalle/ikatovereita-johtamassa/>
  - Vastuutehtävä leirillä tai retkellä
    - <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/isona-pienemmalle/vastuutehtava-leirilla-tai-retkella/>
- Maailmankatsomusta muodostamassa
  - Toiset kulttuurit
    - <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/maailmankatsomusta-muodostamassa/toiset-kulttuurit/>
    - Pesti, jossa puhutaan vieraita kieliä ja kohdataan leiriläisiä eri kulttuureista
- Toimin lippukunnassa
  - Pesti haltuun
    - Pesti leirilippukunnassa, pestaus

- <https://partio-ohjelma.fi/partio-ohjelma/samoajat-15-17-v/toimilippukunnassa/pesti-haltuun/>

Pesti leirilippukunnassa (1 pv / 7-8h)

Samoaja tekee yhden (1) päivän leiripestistään leirilippukunnassa. Pesti voi jakautua useammalle päivälle. Pesti voi koostua esim. pienistä tehtävistä tai koko päivän pestistä. Leirilippukuntapestin tavoitteena on tutustua johtajan rooliin leirilippukunnassa ja samalla luoda yhteishenkeä llpk:n eri ikäkausien välille. Pestin leirilippukunnassa voi tehdä joko omassa tai naapuri llpk:ssa, pareittain tai yksin. Leirilippukunnan samoajaluotsi sopii yhdessä samoajan kanssa ennen leiriä mitä samoajan pesti leirilippukunnassa pitää sisällään ja tukee samoajaa. Näitä pestejä ei ilmoiteta leiriorganisaatiolle vaan ne sovitaan leirilippukunnissa.

Esimerkkejä samoajan leirilippukuntapestistä:

- Samoaja kulkee koko päivän sudenpentujen tai seikkailijoiden apuna päiväohjelmassa.
- Samoaja valvoo sudenpentujen hammaspesut sekä ohjaa päivän ohjelmaan tarvittavien varusteiden pakkaamisen yhdessä heidän kanssaan aamulla koko leirin ajan.
- Samoaja valmistelee ennen leiriä iltasadut sudenpennuille ja/tai seikkailijoille sekä lukee iltasadut kohderyhmälle koko leirin ajan.
- Samoaja suunnittelee ennen leiriä ja toteuttaa leirillä iltahartauden/leirilippukuntaillan.
- Samoaja valmistelee etukäteen leikkejä/pelejä leirilippukunnalle ja leikittää niitä leirin aikana.
- Samoaja käy useamman kerran sudenpentujen ja/tai seikkailijoiden ja/tai tarpojien kanssa esimerkiksi kahvilassa, ostoksilla, jäätelöllä, avoimissa toimintapisteissä, tutustumassa toiseen savuun, tutustumassa leiriin tms.

Pesti muualla leiriorganisaatiossa (2 pv / ~15h)

Leirilippukuntapestin lisäksi samoaja toimii leiriorganisaatiopestissä yhteensä n. 15 tuntia. Lähtökohtaisesti pesti on kaksi (2) kokonaista päivää (kestoltaan 7-8h). Poikkeustapauksissa pesti voi olla myös jaettuna lyhyempiin jaksoihin useampana päivänä.

Samoajille tarjolla olevat leiriorganisaatiopestit tulevat leirin nettisivuille (ilves19.fi) joulukuun aikana 2018. Niitä on tarjolla läpi koko leiriorganisaation. Pesteistä tiedotetaan myös Ilves19-samoajaryhmässä ja lisäksi samoajaluotseille ja yhteyshenkilöille sähköpostilla.

Pesti-ilmoittautuminen

Pesteihin ilmoitaudutaan pesti-ilmoittautumislomakkeella, joka aukeaa samaan aikaan leiri-ilmoittautumisen kanssa ja pestejä aletaan jakaa heti virallisen ilmoittautumisen päätyttyä 14.2.2019. Samoajien pesti- ja ohjelmailmoittautuminen on kuitenkin mahdollista jälki-ilmoittautumisen päättymiseen 30.4.2019 asti. Samoaja täyttää lomakkeen itse tai luotsin opastuksella.

Samoaja valitsee tarjolla olevista leiriorganisaatiopesteistä kolme, joista yhteen hän pääsee. Samoajaluotsin tehtävänä on luotsata samoajaa valitsemaan häntä kiinnostavat ja hänelle sopivat pestit sekä auttaa tarvittaessa lomakkeen täyttämisessä. Mikäli samoaja tarvitsee pestissään apua, toivomme, että luotsi on yhteydessä samoajapestimestareihin.

Viimeistään toukokuussa samoajiin ollaan yhteydessä heidän leiriorganisaatiopesteistään. Myös samoajaluotsit saavat tiedon samoajien pesteistä.

SAMOAJAN OHJELMA

Ennakkoon valittavat ohjelmat

Jokainen samoaja suorittaa leirillä Mestarin opissa –ohjelman. Valinta tehdään erillisellä sähköisellä lomakkeella pesti-ilmoittautumisen yhteydessä.

Samalla samoaja voi ennakoilmoittautua muihin vapaaehtoisiin ohjelmiin: ninjat, yöjuoksut, osa laaksojen ohjelmista. Näiden aktiviteettien kuvaukset löydät Ilves19 – sivulta ilmoittautumisen alettua.

Leirillä valittavat ohjelmat

Samoajille tarjotaan omaa ohjelmaa joka päivä ja ilta. Samoin laaksot ovat samoajille auki vierailupäivän jälkeen sudenpentujen lähdettyä kotiin. Osaan ohjelmista, vaikkapa evästauolle, pääset joka päivä. Pop up -ohjelma taas järjestetään vain kerran tai kahdesti ja seuraavan päivän ohjelma on taas erilainen. Ohjelman tiedot löytyvät ennakkoon Ilves19.fi ja aina samoajakahvilalta.

Muu samoajaohjelma

Samoajakahvila leirisuoran päässä Monumentissa tarjoaa joka ilta paitsi kahvia ja musaa, myös vaihtuvia teemoja deittailusta pitsanpaistoon ja käsitöistä elävään kirjastoon. Kahvilalla tarjotaan sekä samoajille että luotseille joka päivä Evästaukoja, joissa käydään läpi elettyä samoajaelämää ja suunnitellaan tulevaa. Diskoja ja iltanuotioita sekä erilaisia kilpailuja ei myöskään ole unohdettu.

Luotsina kannattaa tarkkailla, paljonko samoaja jaksaa ja pistää tyyppi pussiin unille, jos oma arviointikyky pettää. Jos leiripäivät sujuvat, ei ohjelmatiimi näe mitään estettä sille, etteikö samoaja voisi osallistua ja mennä niin paljon kuin jaksaa.

Yhteisohjelma

Leirin avajaiset, lippukuntaillat, alaleiriohjelma, karnevaalit ja päättäjäiset sekä tietysti herääminen, ruokailu ja hiljaisuus kuuluvat myös samoajille. Sinä luotsina kuuntelet sekä leirin aikuista johtoa että samoajia ja kommunikoiit ja käyt kauppaa vastuista ja vapauksista. Yhteisohjelmat kannattaa käydä läpi päivän ohjelman osana, jotta samoaja kokee, että ohjelma kuuluu myös hänelle.

Siirtymä vaeltajaksi

Jos samoaja on siirtymäikäinen, tarjotaan leirillä myös yhtenä iltaohjelmassa siirtymä samoajasta vaeltajaksi. Siirtymässä samoaja saa maistiasia vaeltajaohjelmasta, mutta jatkaa leirin loppuun kuitenkin ohjelmaa vielä samoajana. Leiriohjelmajohtaja ilmoittaa leirilippukunnan siirtyneiden määrät myöhemmin ilmoittautumisajan päätyttyä.

SAMOAJA LEIRILIPPUKUNNASSA

Partio on nuorisjärjestö, mutta kaikki partiossa eivät ole parhaimmillaan nuorten kanssa, eivätkä nuoret tule automaattisesti juttuun kaikkien aikuisten tai lasten kanssa. Voit joutua välillä selvittämään tilanteita, joissa on jouduttu törmäyskurssille. Jotta leirielämä sujuisi, kaikilla olisi kivaa ja leirilippukunnassa hyvä yhteishenki, huolehdi, että samoajat ovat hyödyllisiä lippukunnassa. Anna samoajalle rooli raksalla, huoltohommissa, vastuuta pienemmistä, leikkien ja huutojen vetämisestä...

Ja muistathan sopia selkeät pelisäännöt samoajien kanssa heti leirin aluksi! <3

APUA JA TUKEA LUOTSAAMISEEN

Luotsi, sinä tsemppaat samoajia ja leirilippukunnan aikuisia, ja me samoajaohjelman tekijät tsemppataan sua!

Ennen leiriä: Tutustu materiaaleihin, ja lähesty meitä rohkeasti, jos joku asia askarruttaa.

Samoajaohjelmajohtaja Riikka Antikainen (riikka.antikainen@partio.fi) ja 0407594988

Vasen käsi Marika Mansikkamäki (marika.mansikkamaki@partio.fi) ja 0445048555

Samoajapestimestarit Minna Veiranto (minna.veiranto@partio.fi) ja Maria Kivinen (maria.kivinen@partio.fi)

Leirillä: Tervetuloa samoajakahvilaan, me jeesataan parhaan taitomme mukaan myös arkiluotsaamisen kysymyksissä! Voit tulla vaan purkamaan tuntoja tai tuulettamaan, kaikki käy. Tarvittaessa me ohjataan eteenpäin leirin muiden palveluiden pariin.

Leirin jälkeen: Palautetta! Kaikkea ja paljon! Palautteen täyttäneiden kesken arvotaan palkintoja.

SAMOAJALUOTSIN AIKATAULU

Marraskuu 2018:

Ilves 19-kirje ja verkkosivut haltuun ja samoajien motivointi

Joulukuu 2018

Lippukunnan Ilves-infoilun lomaan samoajille tärkeät tiedot samoajan takaraivoon asti: Ilmoittautuminen leirille, ilmoittautuminen pestiin ja ohjelmiin, kesätyötakuu, stipendit

Tammikuu 2019

Ilmoittautuminen alkaa 7.1. 2018 Muistuta, toista, varmista, toista....

Pestin ja ohjelman valinta -ilta, tavatkaa ja miettikää sopivin pesti ja ohjelmat

Helmikuu 2019

Ilmoittautuminen päättyy 14.2. 2019 Hoputa, muistuta, toista.... Ja kun ei sit ihan kerennyt, niin onneksi jälki-ilmoittautuminen alkaa saman tien, tosin korotettuun hintaan.

Tarkista Kuksasta, ketkä samoajista ovat mukana. Pitäkää palaveri lippukuntaluotsien ja leiriluotsin kanssa yhteisesti, miettikää teidän samoajia ja heidän tarpeitaan ja räätälöikää sopiva eli paras luotsaus.

Maaliskuu 2019

Seuraa samoajien ohjelma- ja pesti-ilmoittautumisten tilannetta. Ovatko kaikki valinnut jotain, tarvitaanko apua vai muuttuiko mieli?

Muista myös seurata stipendien tilannetta ja leirimaksujen hoitumista

Huhti - Toukokuu 2019

Leirilippukunta kokoontuu, innosta samoajat mukaan ja osaksi leirilippukuntaa. Varmista että ennakkotehtävät ovat kunnossa, varsinkin niiden osalta, jotka eivät vedä ryhmiä.

Mattimyöhäisille jälki-ilmoittautuminen päättyy 30.4. 2019, joten viimeisetkin samoajat ovat kyydissä.

Muistuta kesätyötakuusta, viimeinen peruutuspäivä on 31.5. 2019 todistuksen kera.

Leirikirje ja Samoajan passi kolahtavat postiluukuista. Tutustukaa yhdessä passiin ja ohjelmaan, laittakaa tiedossa olevat pestit ja ohjelmat ylös. Tämän voitte tehdä esimerkiksi leirilippukunnan kokoontumisen yhteydessä, jos aikataulut osuvat yksiin.

Kesäkuu 2019

Tarkista omat liput ja laput, suunnittele oma leirisi, mitä, koska ja miten?

Heinäkuu 2019

Viimeiset muistutukset lähdöstä ja yhteisistä pakkaamisista ym. valmistelusta. Sitten mennään!

Ja onneksi meno ei pääty vielä leirin loputtuakaan, sillä syksyllä nähdään taas!

Marraskuu 2019

After Ilves -samoaja-vaeltajatapahtuma 22.-24.11.2019! Parhaat jälkipuinnit uusien leirikavereiden kanssa.